

2025

Investeringsplan Sociaal Domein

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
1.1 Achtergrond	3
1.2. Trends en ontwikkelingen	3
1.3. Taakstellingen Sociaal Domein.....	4
1.3. Kosten blijven onder druk staan	4
1.4. Landelijk extra budget beschikbaar gesteld: aanscherping afspraken hervormingsagenda	5
1.5. Aanvullende maatregelen noodzakelijk	5
2. Benodigde maatregelen in Woerden: hervormingsplan.....	6
2.1. Analyse huidige inzet	6
2.2. Benodigde aanvullende inzet	9
2.3. Benodigd aanvullend budget	11
Bijlage 1. Uitvoeringsplan en begroting maatregelen.....	12
Bijlage 2. Overzicht financiële middelen meicirculaire begroting 2026 e.v.....	16

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Het Sociaal Domein geeft niet alleen uitvoering aan de wettelijke taken vanuit onder andere de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet, maar werkt breed aan diverse maatschappelijke thema's en opgaven op het gebied van welzijn, sport, cultuur, werk en inkomen, onderwijs (huisvesting), zorg en ondersteuning. Dit doen wij vanuit onze vastgestelde koers, de Maatschappelijke Agenda. Wij werken aan het behouden en versterken van een sociale en veerkrachtige samenleving.

Dit doen we door:

- Te handelen vanuit het gedachtengoed van positieve gezondheid en ons te richten op het vermogen van inwoners om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en hierover zelf regie te voeren. Deze brede kijk stimuleert inwoners om hun veerkracht en eigen kracht te versterken.
- Vroeg te investeren in het welbevinden van onze inwoners, bouwen we aan een stevig fundament voor de toekomst. Iedere inwoner telt mee.
- Samen met inwoners, de vele vrijwilligers, mantelzorgers en professionals te blijven investeren in een sterke Sociale basis.
- In te zetten op een samenleving waarin iedere inwoner zich gezien, gehoord en gesteund voelt, samen met inwoners.
- De talenten, kansen en mogelijkheden van inwoners te benutten en stimuleren, zodat zij zich kunnen ontwikkelen en bijdragen aan de samenleving.
- Erop in te zetten dat inwoners meedoen in het alledaagse leven.
- Inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het meedoen in de samenleving tijdelijk of langdurig te ondersteunen.

Speerpunten waar we vanuit deze koers aan werken zijn onder andere:

1. De doorontwikkeling van het lokaal team, en de samenwerking tussen ons lokaal team, de sociale basis en het maatwerk (inkoop)
2. Het faciliteren van een goede sociale infrastructuur en ondersteuningsstructuur afgestemd op de wijken en dorpen, zoals informatiepunten, ontmoetingsplaatsen en ondersteuning die zoveel mogelijk vrij toegankelijk en groepsgericht wordt geboden.

We streven naar een sterke Sociale basis, toegankelijke ondersteuning en gelijke kansen. We zetten in op preventie en positieve gezondheid, en proberen de kosten binnen het Sociaal Domein te beheersen zonder kwaliteitsverlies. Dit doen wij door te investeren in de Sociale basis, voorstellen daartoe zijn in dit voorstel uitgewerkt. Het doel hiervan is dat inwoners vaker ondersteuning ontvangen uit informele en algemene voorzieningen nabij de inwoner. Formele zorg wordt eerder afgeschaald, trajecten worden ingekort en inwoners worden vaker collectief in plaats van individueel ondersteund. Hierdoor worden inwoners eerder en laagdrempeliger geholpen en worden kosten bespaard doordat informele zorg goedkoper is dan maatwerkondersteuning. We zien erop toe dat de kwaliteit van de zorg aan de inwoner behouden blijft. Deze aanpak wordt verankerd in het inkoopbeleid en de doorontwikkeling van Woerden Wijzer. Formele zorg en casemanagers gaan inwoners actiever toe leiden naar vrij toegankelijk aanbod en informele ondersteuning.

1.2. Trends en ontwikkelingen

Tegelijkertijd kreeg ook Woerden net als vele andere gemeenten te maken met stijgende kosten als gevolg van diverse trends en ontwikkelingen. In 2023 is door het Rijk daarom de hervormingsagenda Jeugd doorgevoerd. Hierin zijn diverse sturingsmaatregelen uitgewerkt, waaraan bezuinigingen zijn gekoppeld. Deze sturingsmaatregelen maken onderdeel uit van de MAG en onze ingezette koers. In 2024 bleek echter dat de

kosten verder doorstegen, met name op de Jeugdzorg. Daarom zijn in 2025 en 2026 nieuwe sturingsmaatregelen doorgevoerd via drie bestuursopdrachten:

1. Grip op Jeugdzorg en -kosten
2. Grip op kosten Wmo
3. Doorontwikkeling Woerden Wijzer

Ook is op de uitvoering van de Maatschappelijke Agenda bezuinigd.

1.3. Taakstellingen Sociaal Domein

In onderstaande tabel zijn de ingeboekte bezuinigingen weergegeven:

- Technische begrotingswijzigingen van reguliere budgetten (766k)
- Taakstellingen Jeugd en Wmo (2,2 miljoen, zie ook de bestuursopdrachten 'grip op jeugdzorg en -kosten' en 'grip op Wmo')
- Aframing van MAG-budgetten op de 4 thema's
- Aanvullende taakstellingen Sociaal domein vanaf 2026

Tabel 1. Ingeboekte bezuinigingen Sociaal Domein

Categorie	2025	2026	2027	2028	2029
Aframing reguliere budgetten	€ -766.073	€ -766.073	€ -766.073	€ -766.073	€ -766.073
Taakstellingen Jeugd en Wmo	€ -2.200.000	€ -2.200.000	€ -2.200.000	€ -2.200.000	€ -2.200.000
MAG inrichting Sociaal Domein	€ -226.584	€ -195.414	€ -195.414	€ -195.414	€ -195.414
MAG Kansrijk	€ -198.500	€ -198.500	€ -198.500	€ -198.500	€ -198.500
MAG Gezond en Vitaal	€ -254.000	€ -254.000	€ -254.000	€ -254.000	€ -254.000
MAG Leefbaar en ondernemend	€ -105.603	€ -80.000	€ -80.000	€ -80.000	€ -80.000
2026 Taakstelling programma 3		€ -450.000	€ -450.000	€ -450.000	€ -450.000
2026 Taakstelling programma 4 en 5		€ -350.000	€ -350.000	€ -350.000	€ -350.000
Totaal taakstellingen	€ -3.750.760	€ -4.493.987	€ -4.493.987	€ -4.493.987	€ -4.493.987
2026 Investeringsplan SD		€ 707.000	€ 536.000	€ 621.000	€ 683.000
2026 invoeringsbudget		€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
2026 motie BSO+					
Totaal investeringen		€ 807.000	€ 636.000	€ 721.000	€ 783.000

De voortgang van realisatie van de bezuinigingen wordt gemonitord via de monitor Sociaal Domein, die laat zien dat de maatregelen het gewenste financiële en inhoudelijke effect hebben.

1.3. Kosten blijven onder druk staan

Tegelijkertijd zorgen diverse trends en ontwikkelingen ervoor dat de kosten voor de Wmo en Jeugdzorg onder druk blijven staan. Dat heeft diverse oorzaken:

- Demografische ontwikkelingen
- Langer thuiswonende inwoners
- Uitstellen invoering van het abonnementstarief voor de Hulp bij het Huishouden
- Toenemende complexiteit van zorgvragen
- Psychische problemen bij jongeren
- Complexe echtscheidingen
- Wachtlijsten en tekort aan opvangplekken

Het Rijk erkent deze problematiek ook, en heeft in het voorjaar van 2025 besloten gemeenten extra te compenseren. In de meicirculaire 2025 zijn extra middelen toegevoegd aan het gemeentefonds. Een deel van de middelen heeft betrekking op de hervormingsagenda Jeugd en de jeugdzorgbudgetten. Een nadere toelichting hierop volgt hieronder.

1.4. Landelijk extra budget beschikbaar gesteld: aanscherping afspraken hervormingsagenda

Toen in juni 2023 de hervormingsagenda Jeugd werd vastgesteld zijn de gevolgen hiervan aan zowel de inkomsten als uitgavenkant verwerkt in de begroting voor programma 3. De aannahme van het Rijk was dat met het vaststellen van de hervormingsagenda gemeenten vanaf 2025 minder budget nodig zouden hebben. Omdat de kosten bleven oplopen is in 2024 een tussentijdse evaluatie uitgevoerd door de commissie van Ark. Het advies van de commissie is op 30 januari 2025 gepubliceerd. De belangrijkste conclusies uit het advies waren:

- **Uitvoering verloopt wisselend:** Sommige maatregelen worden goed opgepakt, maar er zijn ook zorgen over de voortgang en effectiviteit van andere onderdelen.
- **Financiële druk blijft hoog:** Gemeenten blijven kampen met hoge kosten voor jeugdzorg. De commissie benadrukt dat het Rijk verantwoordelijk blijft voor onvoorziene omstandigheden en autonome groei.
- **Samenwerking moet beter:** De samenwerking tussen rijk, gemeenten en jeugdzorginstellingen is cruciaal, maar verloopt nog niet overal optimaal.
- **Aanpalende domeinen:** Problemen in andere sectoren (zoals onderwijs, wonen en GGZ) zorgen ervoor dat jongeren onnodig in de jeugdzorg terechtkomen

1.5. Aanvullende maatregelen noodzakelijk

De commissie van Ark ⁴ heeft op basis van deze conclusies de volgende adviezen gegeven:

- **Blijf sturen op realisatie van afspraken:** Zowel Rijk als gemeenten moeten zich blijven inzetten voor de afgesproken maatregelen, een impuls hierop is noodzakelijk
- **Financiële afspraken herijken:** Er moet beter worden gekeken naar de financiële kaders en de verdeling van verantwoordelijkheden.
- **Meer aandacht voor preventie en samenwerking:** Investeren in preventie en betere samenwerking met andere domeinen is essentieel om de druk op de jeugdzorg te verlagen.

Op basis van deze adviezen heeft het Rijk besloten gemeenten financieel te compenseren. De financiële compensatie is bedoeld voor zowel het terugdraaien van ingeboekte besparingen als voor het intensiveren van al ingezette sturingsmaatregelen. De periode 2025-2028 wordt daarnaast benut om op aangeven van de commissie van Ark reële en meetbare aanvullende besparingsdoelstellingen te komen.

Ook op het gebied van de Wmo is er landelijk beweging want ook hier zijn de kosten – mede dankzij invoering van het abonnementstarief- onhoudbaar op de langere termijn. Het Rijk is op dit punt alleen nog voor 2025 met (financiële) compensatie gekomen. Voor de langere termijn wordt een nieuwe inkomenstoets overwogen. Vanwege de val van het kabinet is de uitwerking hiervan stil komen te liggen.

De vanuit het Rijk beschikbaar gestelde aanvullende middelen zetten wij in Woerden in voor de uitvoering van de hervormingsagenda Jeugd en aanvullende sturingsmaatregelen op de Wmo. In dit voorstel is uitgewerkt welke aanvullende maatregelen wij lokaal gaan uitvoeren en welke investeringen hiervoor nodig zijn.

Leeswijzer

Onderstaand plan is een bijlage bij de gemeentebegroting 2026 en vormt de onderbouwing van de opgenomen investeringsmiddelen 2026-2029. Deze middelen zijn vanuit de Hervormingsagenda via de meicirculaire aan de gemeente toegekend.

In hoofdstuk 1 wordt de huidige inzet vanuit de Maatschappelijke Agenda waarvan de hervormingsagenda Jeugd onderdeel uitmaakt, geanalyseerd.

Op basis van de prognose m.b.t. de ontwikkeling van de kosten en de aanvullende eisen vanuit de hervormingsagenda Jeugd is vervolgens in hoofdstuk 2 bekeken op welke aanvullende onderdelen inzet nodig is. Doel van deze aanvullende inzet is enerzijds het voldoen aan de verplichtingen vanuit het Rijk en anderzijds om de kosten ook op de langere termijn te kunnen blijven beheersen.

2. Benodigde maatregelen in Woerden: hervormingsplan

Zoals aangegeven, is Woerden vanuit de maatschappelijke agenda en de strategische heroriëntatie al enige jaren bezig met de uitvoering van maatregelen om de kosten van het Sociaal Domein beheersbaar te houden en tegelijkertijd de kwaliteit van zorg en ondersteuning op peil te houden. De maatregelen die wij hebben doorgevoerd, leveren het gewenste inhoudelijke en financiële effect op. Tegelijkertijd zorgen diverse trends en ontwikkelingen ervoor dat de kosten voor de Wmo en Jeugdzorg doorstijgen. Daarom is het noodzakelijk om een impuls te geven aan de ingezette koers om de kosten ook op de langere termijn beheersbaar te houden maar vooral ook om het jeugd- en Wmo stelsel op de langere termijn houdbaar te maken. In dit hoofdstuk geven wij eerst een kort overzicht van de al ingezette sturingsmaatregelen vanuit de bestuursopdrachten. Vervolgens werken wij de aanvullende sturingsmaatregelen uit, inclusief benodigde investeringen.

2.1. Analyse huidige inzet

Vanuit de Maatschappelijke Agenda en bestuursopdrachten zetten wij nu al in op diverse sturingsmaatregelen, de maatregelen vanuit de Hervormingsagenda Jeugd zijn hierin verwerkt. Bij de bezuinigingsrondes in 2025 en 2026 is op de diverse onderwerpen budget afgeraamd. In tabel 2 is een overzicht opgenomen van alle ingezette acties die voortkomen vanuit de Hervormingsagenda, MOBW en de SPUK's (IZA/GALA) en zijn opgenomen in de MAG inclusief het beschikbare budget voor en na de bezuinigingsrondes 2025/2026. In totaal is op de MAG in 2024 ruim €722.000 bezuinigd (zie tabel 1). Specifiek op de hiervoor genoemde onderdelen MOBW, Hervormingsagenda en GALA/IZA is ruim € 500.000 bezuinigd (zie tabel 2) . De maatregelen worden grotendeels gefinancierd vanuit de SPUK's (GALA/IZA), de middelen vanuit de Hervormingsagenda en de MOBW-middelen vanuit centrumgemeente Utrecht. Dit betreffen dus niet alle vanuit de MAG in gang gezette acties. In tabel 3 zijn de (aanvullende) sturingsmaatregelen vanuit de bestuursopdrachten opgenomen om de taakstellingen van 1,2 en 1 miljoen op Jeugd en Wmo te realiseren. Deze maatregelen zijn aanvullend op de acties uit de MAG genomen om daarmee de opgelegde taakstellingen Wmo en Jeugdzorg vanuit de bezuinigingen 2025 te realiseren.

Tabel 2. Ingezette acties vanuit de Maatschappelijke Agenda 2023-2027

Sturingsmaatregel	Effect/resultaat maatregel (inhoudelijk en financieel)	Begroting (MAG) voor bezuinigingen	Begroting na bezuinigingen
Inrichting Sociaal Domein	Doorontwikkeling van de inrichting van het Sociaal Domein en de samenwerking tussen de sociale basis, lokaal team en maatwerk	967.171	771.757
Versterking sociale basis	- Opstellen van een visie op de sociale basis in samenhang met het lokaal team en maatwerk zodat gezamenlijk wordt ingezet op effectieve doorverwijzing en afschaling van zorg en ondersteuning. - Intensiveren van diverse subsidies die bijdragen aan de doelen uit de hervormingsagenda en de MAG zoals voorkomen en verkorten residentiele zorg, vergroten bestaanszekerheid en versterken normale leven/veerkracht jeugdigen en ouders	242.171	146.757

Inzet op collectivering aanbod	Betreft het algemeen toegankelijk maken van diverse dagbestedingsvoorzieningen, zodat minder geïndiceerde individuele of groepsbegeleiding wordt ingezet	150.000	150.000
Versterking ontmoetingsplaatsen	- Versteving ontmoetingsplaatsen en waar nodig ontmoetingsplaatsen verstevigen, inclusief het opstellen van accommodatiebeleid - Inzet van extra buurtverbinders	425.000	325.000
Doorontwikkeling Woerden Wijzer	Invoering nieuwe werkwijze voor het lokaal team, cf de kaders vanuit de hervormingsagenda waarbij meer ingezet wordt op de samenwerking met de sociale basis, er gebiedsgericht gewerkt wordt en zelf lichte basiszorg wordt geboden. Hiermee kan eerder worden afgeschaald	2025: 150.000 2026 e.v. 300.000	2025: 150.000 2026 e.v. 300.000
Kansrijk Woerden	Vergroten van de kansengelijkheid van onze inwoners	€ 569.965	€ 557.465
Continueren en uitbreiden brugfunctionaris	De brugfunctionaris fungeert als schakel tussen school, ouders en de thuissituatie van leerlingen zodat kinderen beter ondersteund worden.	€ 130.000	€ 130.000
Samenwerkingsagenda Passend Onderwijs	Richt zich op de verbetering van de samenwerking tussen gemeente, onderwijs, voorliggend veld, jeugdhulp, ouders en kinderen	€ 35.000	€ 35.000
Herijken verordening leerlingenvervoer	Inzet op meer zelfstandigheid van jongeren bij het leerlingenvervoer	€ 10.000	0
Integrale arrangementen onderwijs en ondersteuning	Zorg en ondersteuning is eerder beschikbaar en kan vaker indicatievrij worden ingezet. Leerlingen met extra ondersteuning kunnen dichterbij huis naar school	Personele inzet WW	Personele inzet WW
Inzet jongerenwerk op groep 7/8 basisschool	Coaching van kinderen en jongeren in de kwetsbare overgang van basisschool naar voortgezet onderwijs	Onderdeel regulier jongerenwerk	0
Kansrijke Start	Versterken van de zelf- en samenredzaamheid op het gebied van opvoeden en opgroeien, met name in de eerste 1000 dagen	€ 40.965	€ 40.965
Jongerenparticipatie	Opzetten jongeren participatie zodat jongeren zelf kunnen meedenken over de fysieke woon- en leefomgeving, voorzieningen, advies en hulpverlening	€ 27.500	€ 10.000
Onderwijsachterstanden beleid	Inzet op verkleinen onderwijsachterstanden vanaf de peuterleeftijd tot aan het voortgezet onderwijs	€ 300.000	215.000
Inzet cultuur voor ondersteuning kinderen en jongeren	- Meer muziek in de klas - Maatwerkprogramma Klooster	€ 60.000	€ 60.000
Realisatie Woerdense Sportcourt	Ontmoeting en beweging voor kinderen en jongeren laagdrempelig beschikbaar maken	€ 66.500	€ 66.500
Gezond en vitaal Woerden	1) Vergroten mentale weerbaarheid jongeren, 2) inwoners ondersteunen langer zelfstandig thuis te wonen	1.275.000	1.036.000
Inwoners die beschermd wonen zo thuis mogelijk ondersteunen	- Afspraken over huisvesting met Cazas - Inzet op laagdrempelige ondersteuning, initiatieven en projecten voor de MOBW doelgroepen	€ 200.000	€ 155.000

Met opmerkingen [SG1]: Acties die hier niet inzitten: groene hart pas (60k), inburgering (20k) en preventie middelengebruik (6k)

Met opmerkingen [SG2]: Acties die hier niet inzitten: gezonde leefstijlinterventies (-15k)

Inzet op geschikte woningen voor kwetsbare inwoners en senioren	- Inzet beleidsregisseur wonen en zorg - Stimuleren verhuizen naar geschiktere woningen (groot naar beter, woonmakelaar)	€ 212.000	€ 212.000
Inzet op preventieve ondersteuning voor kwetsbare inwoners en senioren	- Inzet op eenzaamheid - Inzet op dementievriendelijke gemeente - Inzet op mantelzorgondersteuning - Inzet op technologische hulpmiddelen voor senioren - Inzet op samenwerking tussen zorg/medisch domein en sociaal domein - Inzet op welzijn op recept - Inzet op valpreventie	€ 93.000 € 20.000 € 65.000 € 15.000 € 15.000 € 34.000 € 131.000	€ 64.000 € 0 € 50.000 € 0 € 0 € 34.000 € 131.000
Inzet op vergroten mentale weerbaarheid jongeren	- Uitbreiding jongerenwerk - Sluitende aanpak 16-27 jaar op gebied van wonen, werk, zorg, sociale relaties - Lokaal plan vergroten mentale gezondheid - Uitbreiding aanbod sociale basis jeugd met maatjesprojecten, informele steunfiguren, sociale basisvaardigheden en ontmoeting	€ 150.000 € 50.000 € 190.000 € 100.000	€ 100.000 € 50.000 € 140.000 € 100.000
Totaal bedrag ingezette acties		€ 2.912.136	€ 2.365.222

Met opmerkingen [SG3]: Hier zit niet in: leefbaar en ondernemend (80k), gezond en vitaal (15k), kansrijk (86k)

Tabel 1. Ingezetste sturingsmaatregelen vanuit de bestuursopdracht Grip op Jeugdzorg en -kosten

Sturingsmaatregel	Te realiseren taakstelling
Huisartsen/POH: afspraken over samenwerking, doorverwijzingen/verlengingen zorginzet	€ 1.200.000
SVMN: afspraken inzet zorg door Gecertificeerde Instellingen en sneller afbouwen van zorg bij OTS (ook Leger des Heils en William Schrikker Groep)	+ al ingeboekte taakstellingen hervormings-agenda
Afspraken over terugdringen van aantal plaatsingen in residentiële settingen	
Maken van een perspectiefplan ter bevordering van de uitstroom van jeugdigen	
Versterken van de samenwerking tussen inkoop, beleid en uitvoering	
Inzetten contactpersoon (WoerdenWijzer) per school, zodat sneller/eerder wordt gesignaleerd	
Samen met I&M gesprekken voeren met de duurste zorgaanbieders of met opvallende cijfers	
Jeugdhulp op het Voortgezet Onderwijs inzetten	

Tabel 3. Ingezetste sturingsmaatregelen vanuit de bestuursopdracht Wmo kosten

Sturingsmaatregel	Te realiseren taakstelling
Alg. uitwerken wat het absolute minimum is om te verstrekken en met welke plussen gestopt kan worden, hier de verordening op aanpassen.	€ 1.000.000
Alg. Verordening aanpassen zodat reikwijdte zorg en ondersteuning beperkt kan worden	

Wmo BG: Samen met aanbieders en algemene voorzieningen innovatieve ideeën uitwerken die een besparing kunnen opleveren zoals collectivering van aanbod, lotgenotencontact voorliggend of contacten met inwoners digitaliseren	
Wmo BG: Onderzoeken of het invoeren van een normenkader begeleiding helpend kan zijn en iets oplevert	
Wmo voorz: ontmoedigingsbeleid voeren bij aanmelden inwoners voor HH (voorsortierend op wettelijk invoeren inkomenstoets)	
Wmo voorz: onderzoeken of aantal km's dat inwoners met de regiotaxi reizen verminderd kan worden	
Wmo voorz: alle HH indicaties doorlopen en waar mogelijk afschalen	
Wmo voorz: Herindiceren lopende indicaties cf nieuw normenkader	
Wmo voorz: Brievenactie naar inwoners die al langere tijd een voorziening in bruikleen hebben	
Wmo voorz: woningaanpassingen minder via externe aanbieders laten lopen	
Inzet van een bedrag van 90.000 vanuit budget MOBW voor realisatie taakstelling	
Training sociale netwerk strategieën voor casemanagers om inwoners te stimuleren gebruik te maken van het eigen netwerk	
Opstart proeftuin Woerden Wijzer: door anders inrichten lokaal team kan inzet maatwerk worden verminderd (zie ook voortgang doorontwikkeling Woerden Wijzer)	
Wmo BG: alle indicaties doorlopen en analyseren en afschalen naar minder uren of dagdelen waar mogelijk	
Wmo BG: beoordelen of indicaties licht kunnen worden gestopt of overgezet naar een algemene voorziening	
Wmo BG: Checklist maken voor nieuwe aanvragen (ook voor inwoners) zodat strenger geïndiceerd kan worden aan de voorkant	
Wmo BG: Afgegeven indicaties nauwer monitoren om te zien of de ingezette BG goede resultaten oplevert.	

2.2. Benodigde aanvullende inzet

Op basis van bovenstaande analyse, de prognose m.b.t. de ontwikkeling van de kosten en de aanvullende eisen vanuit de hervormingsagenda Jeugd is bekeken op welke aanvullende onderdelen inzet nodig is. Doel van deze aanvullende inzet is enerzijds het voldoen aan de verplichtingen vanuit het Rijk en anderzijds om de kosten ook op de langere termijn te kunnen blijven beheersen. Een samenvatting van deze benodigde extra inzet is opgenomen in onderstaande tabel. Een verdere uitwerking en onderbouwing van deze maatregelen is te vinden in bijlage 1.

Tabel 1. Overzicht te nemen maatregelen hervormingsplan Sociaal Domein

De maatregelen zijn onderverdeeld naar de thema's uit de Maatschappelijke Agenda. De aanvullende maatregelen zijn in lijn met de koers vanuit de MAG en de kaders vanuit de hervormingsagenda. Het is belangrijk om met betrekking tot de inzet van de maatregelen aan te kunnen sluiten bij actuele ontwikkelingen en dus daar aanvullende inzet te doen waar dit nodig is. Daarmee is dit plan dynamisch en wordt de focus en inzet van middelen verschoven en/of aangepast wanneer actuele landelijke, regionale of lokale ontwikkelingen daarom vragen. In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen, in de bijlage zijn de maatregelen verder uitgeschreven.

Wat willen we bereiken?	Geplande maatregelen: wat gaan we daarvoor doen?	Benodigd budget
Inrichting Sociaal Domein	Doorontwikkeling van de inrichting van het Sociaal Domein en de samenwerking tussen de sociale basis, lokaal team en maatwerk	
1) Het verder versterken van de sociale basis	Inzet zou kunnen bestaan uit: 1) De waarde van informeel (informeel aanbod standaard onderdeel maatwerk door inzet thematische ontwikkeltafels, monitoring en registratie) 2) Samenwerking sociale basis, maatwerk en lokaal team verder versterken 3) Uitbreiding inzet welzijnscoaches met focus op jeugd, gezin en jonge mantelzorgers 4) Uitbreiding inzet buurtverbinders, sociaal beheer Ontmoetingsplaatsen en programmering Ontmoetingsplaatsen 5) Programmering Meulmansweg opzetten 6) Collectief aanbod verder ontwikkelen 7) Doorontwikkeling Woerden Wijzer door o.a. training adviseurs op de inzet van de sociale basis 8) Uitbreiding inzet informele steunsystemen 9) Inzet dorpsconsulenten (o.a. Zegveld Zorgt)	400.000
Kansrijk Woerden	Vergroten van de kansengelijkheid van onze inwoners	
1) Verkleinen van onderwijsachterstanden	Inzet zou kunnen bestaan uit: 1) Uitbreiding brugfunctionaris Kwadraad als schakel tussen school, gezin en hulpverlening	€ 20.000
2) Bevorderen dat kinderen gezond en veilig opgroeien	Inzet zou kunnen bestaan uit: 1) Uitbreiding jongerenwerk 2) Inzet op uitbreiding jongeren netwerk en jongerenparticipatie 3) Uitbreiding pedagogisch bureau 4) Inzet op verstevigen van relaties en voorkomen (complexe) scheidingen	€ 160.000

Gezond en vitaal Woerden	1) Vergroten mentale weerbaarheid jongeren, 2) inwoners ondersteunen langer zelfstandig thuis te wonen	
Voorkomen overbelasting mantelzorgers	1) Uitbreiding mantelzorgondersteuning met focus op jonge mantelzorgers en gezinsondersteuning	€ 45.000
Voorkomen eenzaamheid	1) Inzet op trainingen voorkomen eenzaamheid 2) Collectief aanbod dagbesteding	€ 50.000
Bevorderen mentale weerbaarheid jongeren	1) Aanvullende inzet op ondersteuning van KOPP/KOV (kinderen van ouders met psychiatrische problematiek/verslaving) jongeren	€ 25.000
Regie	Aansturing Sociaal Domein	
Bevorderen participatie inwoners	Meer inzet op ervaringsdeskundigen	€ 10.000
Totaal benodigd bedrag in te zetten acties (2026)		€ 710.000
Dekking: aanvullende middelen Jeugd (2026)		€ 707.000

In bovenstaande tabel is de begroting en inzet voor 2026 opgenomen. Wij monitoren de inzet en het inhoudelijke en financiële effect van de maatregelen via de monitor Sociaal Domein. Afhankelijk daarvan maken wij voor 2027 e.v. een aangepast plan met bijbehorende begroting. De financiële kaders vanuit de begroting zijn daarbij leidend. Bijstellingen voeren wij op via de gebruikelijke momenten in de P&C cyclus.

2.3. Benodigd aanvullend budget

Om gemeenten financieel te ondersteunen bij het uitvoeren van (aanvullende) sturingsmaatregelen is in de meicirculaire extra budget beschikbaar gesteld door het Rijk. Dit budget is enerzijds bedoeld als aanvulling op de tekorten op het Jeugdzorgbudget en anderszijds om gemeenten te financieel ondersteunen bij het uitvoeren van de benodigde sturingsmaatregelen. De extra middelen zijn verwerkt in de begroting. In bijlage 2 bij dit voorstel is weergegeven wat de onderbouwing hiervan is en hoe de middelen verwerkt zijn.

Bijlage 1. Uitvoeringsplan en begroting maatregelen

1. Aanvullende inzet: de waarde van informeel

Sinds 2022 zet de gemeente Woerden actief in op het versterken van de Sociale basis. De Woerdense Sociale basis is rijk en veelzijdig en omvat een breed palet aan betrokken gemeenschappen, initiatieven en voorzieningen. Denk aan informatie en advies, ontmoeting, sportieve, culturele en recreatieve activiteiten, educatieve programma's, netwerken en individuele ondersteuning.

"De Sociale basis wordt aangeduid als weefsel van verbindingen in de samenleving. Het is een geheel van organisaties, diensten, voorzieningen en betrekkingen die het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden (buurten, groepen, netwerken, gezinnen) kunnen samen leven en kunnen participeren in de samenleving" (Engberse & Sprinkuizen 1998). Een sterke sociale basis is middels haar organische weefsel aan verbindingen het cement van de samenleving. De Sociale basis is er altijd en wordt gevormd door haar spelers. De mate waarin de Sociale basis tot bloei komt, haar inwoners in staat stelt de positieve gezondheid te vergroten en als sociaal vangnet kan dienen, is onder andere het gevolg van de mate waarin de spelers van de Sociale basis worden gefaciliteerd. De gemeente Woerden faciliteert de partners van de Woerdense Sociale basis en wil dit versterken door de gelden in te zetten voor het verder faciliteren van de Sociale basis zodat de sociale kracht van inwoners vergroot wordt. De Sociale basis biedt inwoners dichtbij huis een kwalitatief en vaak langdurig betrokken alternatief voor dure, formele zorg.

Uit de monitor Sociaal Domein blijkt dat een actieve inzet op de Sociale basis bijdraagt aan het beheersen van de kosten binnen het sociaal domein. Steeds meer inwoners, casemanagers en formele aanbieders weten de Sociale basis te vinden. Deze positieve ontwikkeling willen we versterken met de maatregel 'De waarde van informeel'. Binnen deze aanpak worden partijen in de Sociale basis, het lokaal team en formele zorgaanbieders door middel van ontwikkeltafels actief gestimuleerd elkaar beter te leren kennen en meer met elkaar samen te werken.

Zoals genoemd neemt de bekendheid van de sociale basis in Woerden toe. Met de maatregel 'De waarde van informeel' verwachten we dat deze bekendheid en samenwerking verder zal groeien. Om deze groei goed te kunnen opvangen, is het nodig om bestaand aanbod dat volloopt uit te breiden, succesvolle initiatieven ook op andere plekken toe te passen, ontbrekend en gewenst aanbod in de Sociale basis toe te voegen en de samenhang en toeleiding naar de Sociale basis te versterken.

Doel en beoogd effect maatregel

1. Bekendheid van en samenwerking met de Sociale basis vergroten.
2. Het versterken van de Sociale basis als kwalitatief en betaalbaar alternatief voor formele ondersteuning door middel van het uitbreiden van bestaand aanbod dat volloopt, het opschalen van succesvolle initiatieven naar andere locaties en het toevoegen van ontbrekend en gewenst aanbod binnen de sociale basis.
3. Het versterken van samenhang van en toeleiding naar de Sociale basis

Tabel 1. Overzicht activiteiten: inhoudelijk en financieel effect

Maatregel		Omschrijving inhoudelijk en financieel effect maatregel
Inrichting Sociaal Domein		Doorontwikkeling van de inrichting van het Sociaal Domein en de samenwerking tussen de sociale basis, lokaal team en maatwerk
1	Waarde van informeel Implementatiebudget IMUW, HvW & lokaal team	Het doel van de maatregel 'de waarde van informeel' is om de inzet van informele ondersteuning en vrij toegankelijke voorzieningen structureel onderdeel te maken van het ondersteuningsaanbod, zowel voor jeugd als volwassenen. Dit gebeurt via bewustwording, thematische ontwikkeltafels, monitoring en registratie, met als doel afschaling van formele zorg en versterking van de zelfredzaamheid van inwoners. De voortgang wordt gemeten aan de hand van KPI's die op basis van een 0-meting worden vastgesteld. Tot slot wordt benadrukt dat structurele samenwerking en duidelijke afspraken nodig zijn om deze beweging duurzaam te verankeren.
2	Samenwerking sociale basis, maatwerk, lokaal team versterken	We gaan de samenwerking tussen de georganiseerde Sociale basis (inclusief lokaal team) en Ontmoetingsplaatsen versterken. We willen de sociale netwerken en informele hulp in buurten sterker maken. Daarbij werken we samen met andere gebieden, zoals zorg, onderwijs en werk.
3	Welzijnscoaches Jeugd & Gezin en jonge mantelzorgers 2x 0,5 FTE: jeugd & gezin	Binnen het team Jeugd & Gezin ligt een waardevolle ontwikkelkans. Hoewel de welzijnscoaches beschikbaar voor jeugd- en gezin gerelateerde vragen, zijn zij niet actief verbonden aan het team en de doelgroep en daardoor beperkt beschikbaar. Tegelijkertijd weten casemanagers Jeugd & Gezin steeds vaker naar informele en algemene voorzieningen te verwijzen. Door de inzet van 2x 0,5 FTE Welzijnscoaches Jeugd & Gezin willen we deze beweging verder stimuleren. En kan ook bij jeugd- en gezinsvragen de kracht van de Sociale basis beter worden benut. (NB: nu noemen we het welzijnscoaches Jeugd & Gezin maar de naam kan veranderen door de doorontwikkeling van het lokale team).
4	Buurtverbinders 1 FTE: uitbreiding en toevoeging focus kinderen & gezin	Buurtverbinders ondersteunen inwoners bij het opzetten en ontwikkelen van initiatieven. Dit doen zij voornamelijk vanuit en rondom de zes door de gemeente gefaciliteerde Ontmoetingsplaatsen, en andere ontmoetingsplekken. Hun inzet is nog niet dekkend voor de hele gemeente, maar hun bekendheid groeit, waardoor de vraag toeneemt en zij deze niet altijd kunnen beantwoorden. Met de inzet van één extra FTE buurtverbinder kan de dekking worden uitgebreid én kan er gericht aandacht worden besteed aan jeugd en gezin.
5	Programmering & sociaal beheer Ontmoetingsplaatsen (m.u.v. Meulmansweg)	De bekendheid van de Sociale basis en haar algemene voorzieningen neemt toe. Daarbij gaan we in de Sociale basis alternatief aanbod aanbieden voor formele dienstverlening. Om aan deze toenemende en veranderende vraag te voldoen, is het noodzakelijk dat het activiteiten aanbod wordt uitgebreid en het sociale beheer wordt versterkt zodat inwoners die langer thuis wonen hun dagactiviteiten kunnen vinden in de Ontmoetingsplaatsen en evenals kinderen, die hier behalve voor gezelligheid en sociale contacten, ook komen voor het uitbreiden van hun vaardigheden. We sluiten voor het uitbreiden van de programmering en het sociaal beheer aan daar waar de behoefte het grootst is en de kracht vanuit de samenleving het beste kan worden benut.
6	Programmering Meulmansweg 0,5 FTE	Begin 2026 wordt de heringerichte Ontmoetingsplaats Meulmansweg opgeleverd. Na deze herinrichting dient Ontmoetingsplaats Meulmansweg als de centrale land- en vindplaats van onze Sociale basis. Inwoners vinden hier alle vormen van informatie, ontmoeting, activiteiten, educatie en ondersteuning. De herinrichting zal de uitstraling en toegankelijkheid van de Ontmoetingsplaats verbeteren, evenals de mogelijkheden voor het aanbieden van activiteiten voor inwoners, initiatieven en organisaties. Het bezoekersaantal zal hiermee stijgen, en de behoeften naar mogelijkheden, zal uitbreiden. Deze uitbreiding in vragen (en daarmee in beschikbaarheid / openingstijden) kan de bibliotheek in haar huidige

		formatie niet het hoofd bieden. Daarom is het wenselijk dat de formatie van de bibliotheek met 0,5 FTE uitbreidt, zodat zij enerzijds de inwoners-, initiatieven- en organisatievragen kan beantwoorden en anderzijds de openingstijden kan uitbreiden. Dit laatste is met name gunstig voor onze jongere – en jeugdige bezoeker, die vooral buiten schooltijd de bibliotheek bezoekt om hier huiswerk te maken en samen te komen.
7	Collectief aanbod verder ontwikkelen	Dit voor de diverse doelgroepen, bijvoorbeeld ASS/ADHD, ouders met opvoedvragen, LHBTQI, thuis ouder worden, 0.0 lifestyle, etc.
8	Doorontwikkeling WoerdenWijzer	Trainingen en coaching voor de uitvoerende teams bijvoorbeeld voor de omslag naar collectiviseren, opleiden om het goede brede gesprek met inwoners te kunnen voeren, etc...
9	Buurtgezinnen 5 extra matches	Vrijwillige steungezinnen uit de directe leefomgeving ondersteunen kwetsbare gezinnen. Ontlast het gezin, biedt de jeugdige een fijn en vertrouwd alternatief voor thuis (informele hulpbron) voor nu en vaak ook in de toekomst, beperkt de inzet van jeugdzorg en voorkomt pleegzorg.
10	Handje Helpen 25 extra koppelingen (per jaar)	Ondersteuning door vrijwilligers en stagiaires van kwetsbare gezinnen en kinderen in de thuissituatie die hulp en ondersteuning nodig hebben. Ontlast ouders en beperkt of voorkomt inzet geïndiceerde gezinsbegeleiding en verergering kleine problemen.
Kansrijk Woerden		Vergroten van de kansengelijkheid van onze inwoners
	Brugfunctionaris Kwadraad t.b.v. Sirat	De brugfunctionaris fungeert als schakel tussen school, gezin en hulpverlening, en zorgt voor laagdrempelig contact, tijdige signalering en passende ondersteuning. Dit versterkt de ouderbetrokkenheid, vergroot de ontwikkelkansen van onze leerlingen en voorkomt dat problemen onnodig escaleren. Sirat is een nieuwe islamitische school die in september 2025 start met de groepen 1 t/m 4 en langzaam zal uitbreiden.
1	Jongerenwerk 16 uur	Inzet jongerenwerkers ter voorkoming overlast, inzet van leercirkels, ondersteuning en coaching jongeren, participatie. Door de inzet van een coachingstraject door het jongerenwerk, is zwaardere zorg niet altijd nodig. Wanneer wel specialistische hulp gewenst is, worden jongeren gemotiveerd naar hulpverlening en worden zij begeleid bij het voortzetten en volhouden hiervan. Door de interne motivatie stijgt de slagingskans van de interventie en door de waakvlamfunctie van het jongerenwerk kan eerder afgeschaald worden. Aanvullende inzet is afhankelijk van mogelijkheden binnen de nieuwe aanbesteding van het jongerenwerk.
	Jongerennetwerk	Na een behoefteonderzoek van een extern jongerencommunicatiebureau is een projectplan opgeleverd voor het uitvoeren van jongerenparticipatie in onze gemeente. In het projectplan wordt een vaste kerngroep van 6-10 jongeren beschreven die meedenken met beleid, met daar omheen een jongerennetwerk (buitenring) die middels een digitale community aangesloten zijn bij de participatie. Zij worden middels enquêtes, focusgroepen, panels en/of evenementen ingezet bij een bredere uitvraag. In dit bedrag zijn niet opgenomen: de benodigde uren van communicatie- en participatiemedewerkers. • Inzet facilitator/begeleider • Uren eerste jaar, per week: 12 • Inzet communicatie • Uren eerste jaar, per week: 8 • Inzet participatie • Uren eerste jaar, per week: 4

Pedagogisch bureau Uitbreiding 12 / 16 uur per week	Het Pedagogisch bureau is er voor alle vragen van ouders/opvoeders over opvoeding, gedrag en ontwikkeling van kinderen (0-18 jaar). Om meer in de sociale basis (zorg)vragen af te vangen is meer vrij toegankelijk aanbod zoals het pedagogisch bureau nodig. Nu zitten bv de Rots en Water trainingen ieder jaar vol (2024 2 groepen en 2025 4 groepen).
Verstevingen relaties: voorkomen (complexe) scheidingen	Bijvoorbeeld een jaarlijkse bijdrage aan de Marriage -Coursse
Kidsclub Buurthuis de Plint	Deze bijeenkomsten worden gerund door MAS stagiaires en vrijwilligers, maar voor de veiligheid en agogische ondersteuning is er altijd een beroepskracht vanuit gro-up buurtwerk in huis: een buurtverbinder, jngerenwerker of sociaal beheerder. Voor dit soort activiteiten wil je expliciete middelen kunnen inzetten zodat Sociaal beheer/Buurtverbinders worden ontlast, dit soort initiatieven duurzaam kunnen worden doorontwikkeld en breder kunnen worden aangeboden.
Gezond en vitaal Woerden	1) Vergroten mentale weerbaarheid jongeren, 2) inwoners ondersteunen langer zelfstandig thuis te wonen
Mantelzorgondersteuning 0,5 FTE: aandachtsgebied jonge mantelzorger & gezin	Een ziekte of beperking raakt niet alleen de persoon zelf, maar heeft ook invloed op het hele gezin. Jonge mantelzorgers zijn kinderen en jongeren t/m 24 jaar die opgroeien met een familielid dat chronisch ziek of gehandicapt is of een psychische aandoening heeft. Deze situatie kan een grote impact hebben op je leven. Een luisterend oor, kennis over de aandoening, hulp, (leren om) goed voor je zelf zorgen en anderen in soortgelijke situaties ontmoeten helpen. Evenals aandacht voor de familiedynamiek en deze waarop de ziekte of beperking hierop van invloed is. De mantelzorgondersteuner jonge mantelzorger & gezin ondersteunt inwoners en gezinnen hierin.
Creatief leven 2 trainingen per jaar (16 weken per training)	Creatief Leven is een erkende interventie tegen eenzaamheid, ontwikkeld voor personen die langdurig gevoelens van eenzaamheid ervaren. Deelnemers werken met een werkboek vol informatie en opdrachten waaronder creatieve en zintuiglijke oefeningen om het vastzitten brein los te maken, reflectie op persoonlijke waarden, talenten en wensen, training in communicatie en sociale vaardigheden. Evaluaties tonen aan dat deelnemers meer zelfvertrouwen vitaliteit ervaren en de gevoelens van eenzaamheid afnemen.
Ondersteuning KOPP/KOV jongeren	Inzet op ondersteuning aan kinderen van ouders met psychiatrische problematiek (KOPP) of verslaving (KOV). Bv vanuit Jellinek, jeugd tot 25 jaar
Regie	Aansturing Sociaal Domein
Inzetten van ervaringsdeskundigheid	Zoals bv VLAS in Oudewater of Netwerk Beter Samen

Maatschappelijke impact:

Bovengenoemde maatregelen dragen bij aan een verschuiving van formele naar informele ondersteuning, wat leidt tot een kwalitatieve, meer duurzame en betaalbare inrichting van het sociaal domein. Inwoners ontvangen hierdoor dichtbij huis toegang tot informatie, ontmoeting, activiteiten, educatie en ondersteuning. Wat hun eigen kracht, samenredzaamheid en positieve gezondheid versterkt. Door het vergroten van de bekendheid en samenwerking tussen betrokken partijen ontstaat een robuuster netwerk van ondersteuning, dat niet alleen kosten beheerst maar ook onderlinge samenhang en sociale cohesie bevordert.

Bijlage 2. Overzicht financiële middelen meicirculaire begroting 2026 e.v.

In de meicirculaire is extra budget beschikbaar gesteld als aanvulling op de tekorten op het Jeugdzorgbudget en om gemeenten te financieel ondersteunen bij het uitvoeren van de benodigde sturingsmaatregelen. De extra middelen zijn verwerkt in de begroting. In onderstaande tabellen is weergegeven wat de onderbouwing hiervan is en hoe de middelen verwerkt zijn.

Tabel 1. Extra inkomsten AU meicirculaire m.b.t. jeugd

Onderstaande tabel geeft aan op welke onderdelen het rijk gemeenten compenseert m.b.t. Jeugd.

	Jeugdbudgetten meicirculaire	2026¹	2027	2028	2029
1	Tekorten jeugd voor rekening Rijk	890	897	903	911
2	Groeipad maatregelen hervormingsagenda	1057	957		
3	Hervormingsagenda Jeugd, aanvullende post	707	536	621	683
4	Eigen bijdrage Jeugdzorg			-521	-526
5	Sturen op trajectduur Jeugdzorg			-136	-137
6	Indexeren opbrengst hervormingsagenda			-1015	-1024

Tabel 2. Verwerking meicirculaire in begroting Sociaal Domein (programma 3 en 7)

In onderstaande tabel is weergegeven hoe de extra middelen vanuit het Rijk zijn verwerkt in de begroting. In de tekst onder beide tabellen is een toelichting per regel opgenomen.

	Verwerking meicirculaire in begroting	2026²	2027	2028	2029
1a	Ophogen budget maatwerk jeugd taakveld 6.751 t/m 6.763: terugdraaien aanvullende taakstelling Jeugd 2026 en verder	800	800	800	800
2a	Ophogen budget maatwerk jeugd, taakveld 6.751 t/m 6.763: terugdraaien taakstelling hervormingsagenda Jeugd 2026 en 2027 ³	1057	957		
3a	Stelpost programma 7 (vrijgeven na vaststellen voorliggend voorstel door college): uitvoeringsbudget realisatie opdracht Rijk hervormingsagenda	707	536	621	683
4	Stelpost taakveld 6.751 t/m 6.763: eigen bijdrage Jeugdzorg			-521	-526
5	Aanvullende taakstelling taakveld 6.751 t/m 6.763: Sturen op trajectduur Jeugdzorg			-136	-137
6	Aanvullende taakstelling taakveld 6.751 t/m 6.763: Indexeren opbrengst hervormingsagenda (nog nader bepalen, zie toelichting)			-1015	-1024

1. Toelichting per regel

1 en 1a Tekorten jeugd voor rekening Rijk

Door wijziging van de accresmethodiek en te lage compensatie voor de oplopende kosten voor jeugdzorg werden alle gemeenten in Nederland geconfronteerd met oplopende tekorten. Voor onze gemeente was dit aanleiding om in 2025 te bezuinigen. Op domein Samenleving is in totaal 3,7 miljoen (oplopend naar 4.5 miljoen in 2026 e.v.) aan besparingen ingeboekt. Waaronder ook een taakstelling van 1 miljoen op de Wmo en 1,2 miljoen op jeugd, oplopend naar 2 miljoen vanaf 2026 en verder. Eind 2024 is gestart met het sturen op maatregelen om deze taakstellingen te realiseren. Het resultaat hiervan is dat voor zowel de Wmo als Jeugdzorg de taakstellingen op koers liggen. Het ziet er op basis van de prognoses, de monitor SD en kerncijfers Jeugd/Wmo naar uit dat deze voor zowel Wmo als Jeugd structureel wordt gerealiseerd. Voor Jeugd loopt de taakstelling vanaf 2026 op naar 2 miljoen, 800.000 meer dan in 2025. Het realiseren van een aanvullende taakstelling is niet mogelijk zonder ofwel aanvullend te investeren in maatregelen op basis van een aantal business cases, het betrekken van meer alternatieve vormen van (voorliggend) aanbod, ofwel door zeer impactvolle maatregelen te nemen die ingrijpen op de kwaliteit van de jeugdzorg. Nu het Rijk gemeenten compenseert voor de ontstane tekorten op jeugd (waardoor de gemeente zich genoodzaakt zag deze extra taakstelling op het Jeugdbudget in te boeken), is het voorstel aan het college om deze extra middelen te benutten om de taakstelling op het jeugdbudget structureel met 800.000 te verlagen naar het niveau van 2025. In de kadernota was deze taakstelling alleen voor 2026 en 2027 verlaagd.

3 en 3a Hervormingsagenda Jeugd, aanvullende post

Dit bedrag betreft door het Rijk gereserveerde middelen voor uitvoering van de hervormingsagenda. Deze waren gereserveerd in afwachting van verdere uitwerking en concretisering van diverse sturingsmaatregelen uit de hervormingsagenda door o.a. de Commissie van Ark. Deze middelen zijn nu beschikbaar gesteld via de meicirculaire op advies van de commissie. De middelen zijn bedoeld voor ofwel een verdere demping van tekorten op het jeugdzorgbudget ofwel voor het financieel ondersteunen van gemeenten bij het uitvoeren en financieren van de opgelegde sturingsmaatregelen. Met het opstellen van de hervormingsagenda Jeugd, welke later is verwerkt in de Maatschappelijke Agenda (MAG), is een deel van de opdracht uit de hervormingsagenda al opgepakt. Er is echter met de bezuinigingen 2025 ook een fors deel van de via de MAG beschikbaar gestelde middelen weer afgeraamd, waardoor een deel van de geplande maatregelen en investeringen niet kon worden uitgevoerd. Het is daarom noodzakelijk een analyse op te stellen van de (aanvullende) opdracht vanuit de hervormingsagenda, welk deel hiervan al is opgepakt en wat er aanvullend nodig is om aan onze verplichtingen te voldoen. Hiervoor wordt aan het college een voorstel voorgelegd. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen worden op advies van de commissie van Ark gereserveerd om het voorstel te kunnen uitvoeren.

4 Eigen bijdrage Jeugd

Door het Rijk is besloten dat er vanaf 2028 een eigen bijdrage wordt ingevoerd voor trajecten jeugdzorg. Dit ligt gevoelig en kent de nodige haken en ogen (bijvoorbeeld rondom kinderen uit kwetsbare gezinnen of gezinnen met een laag inkomen), maar is wel verwerkt in de meicirculaire 2025. We nemen dit bedrag als bate op in de begroting voor programma 3, dit wordt ook toegestaan door de provincie als toezichthouder. Wanneer de kaders vanuit het Rijk met betrekking tot het invoeren van een eigen bijdrage duidelijk zijn komen we hiervoor met een aanvullend voorstel richting college en gemeenteraad.

5. Sturen op trajectduur jeugdzorg

Door het Rijk is besloten hier een aanvullende taakstelling op in te boeken. Ondanks het feit dat met de ingezette sturingsmaatregelen vanaf Q4 2024 onze gemeente hier al fors op inzet,- en met resultaat-, boeken we deze aanvullende taakstelling vanuit het Rijk in op programma 3. We denken hier aanvullende

besparingen te kunnen behalen, mits er de mogelijkheid is te investeren in alternatieve (en goedkopere) vormen van ondersteuning voor kinderen en jongeren, zie ook punt 3 uit deze memo. De provincie als toezichthouder staat deze verwerkingswijze ook toe.

6. Indexeren opbrengsten hervormingsagenda

Door het Rijk is besloten de ingecalculeerde opbrengsten vanuit de hervormingsagenda vanaf 2028 te indexeren. Hierover is geen overeenstemming tussen Rijk en VNG en dit gaat ook tegen het advies van de commissie van Ark in. Toch heeft het Rijk besloten deze indexering door te voeren. Hoewel de VNG adviseert hier een taakstelling voor op te nemen, staat de provincie als toezichthouder dit niet toe. Wij boeken deze post daarom niet in als aanvullende taakstelling vanaf 2028. Mocht het Rijk op basis van de nog te maken aanvullende afspraken tussen Rijk en VNG tot een ander inzicht komen dan zal deze post cf deze afspraken worden herzien.